

Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluiden myöntämisen perusteet vuodelle 2026: sosiaalihuoltolain mukaisen työtoiminnan myöntämisperusteet 1.1.2026 alkaen

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 13.11.2025 § 56
1657/05.00.00/2025

Valmistelija palvelupäällikkö Laura Vanttinen p.050 347 1022
johtava sosiaalityöntekijä Sami Markuksela p.050 339 56 01
palvelupäällikkö Juho Suorti p. 050 435 2770

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen aikuisten sosiaalipalveluissa tavoitteena on, että hyvinvointialueen asukkaat saavat palvelut oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti.

Sosiaalihuoltolain mukainen työtoiminta (27 e,d§) on kuntouttavaa ja henkilön toimintakykyä kartoittavaa. Palvelu on tarkoitettu niille sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakkaille, jotka ovat työelämän ulkopuolella ja olleet usein pitkään pois työelämästä tai muusta aktiivisesta toiminnasta.

Asiakkaan palvelutarpeen mukaan järjestetään sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa tukemaan asiakkaan arkea ja arjessa selviytymistä. Palveluja tuotetaan hyvinvointialueen omana toimintana sekä ostopalveluina.

Keskeisiä periaatteita kaikessa toiminnassa ovat ennaltaehkäisevä toiminta, kuntouttava työote sekä yhteistyö ja näiden varmistaminen panostamalla yksilölliseen asiakas- ja palveluohjaukseen. Palvelutarpeen arvioinnissa keskeistä on asiakkaan kokonaisvaltainen tilanteen arviointi.

Lainsäädäntö

Sosiaalihuoltolain mukainen työtoiminta perustuu sosiaalihuoltolakiin (710/1982) sekä lakiin sosiaalihuoltolain muuttamisesta (68/2002). Lisäksi aiemman sosiaalihuoltolain (710/1982) 27 d § ja 27 e § säätelevät toimintaa.

Yhteys strategiaan

Palvelua myönnetään yhdenmukaisin kriteerein hyvinvointialueen asukkaille palvelutarpeenarvioinnin perusteella. Palvelun tavoitteena on tukea asiakasta kuntoutumisen prosessissa kohti kevyempiä palveluita ja itsenäistä selviytymistä arjessa.

Nykytilankuvaus

Edelliset sosiaalihuoltolain mukaisen työtoiminnan myöntämisperusteet ovat tulleet voimaan 1.1.2025. Palvelutuotantoa on sekä omana tuotantona että ostopalveluna. Vuonna 2025 ostopalveluihin varattu määräraha on 0,25 miljoonaa euroa. Syyskuussa ostopalveluiden piirissä oli 47 asiakasta ja oman tuotannon palvelussa noin 60 asiakasta. Hyvinvointialueen omassa tuotannossa sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa järjestetään osana kuntouttavaa työtoimintaa sekä vammaispalvelun toimintakeskuksissa.

Vaikutusten arviointi

Talousarvioon vuodelle 2025 on varattu 250 000 € määräraha sosiaalihuoltolain mukaiseen työtoimintaan (27 e ja d§). Työosuusraha on esitetty poistuvaksi vuoden 2026 alusta sosiaalihuoltolain 27e§ perusteella myönnettävästä työtoiminnasta. Hyvinvointialue voi päättää työosuusrahan suuruuden, sillä työosuusrahan maksamisvelvoitetta tai määrää ei ole lailla säännelty.

Sosiaalihuoltolain mukaisessa työtoiminnassa on ollut ostopalveluiden ulkopuolella noin 60 asiakasta. Työosuusrahan poistaminen tuottaa vuositasolla säästöä 20 000 €. Työosuusrahan poisjättäminen ei tapahdu kaikilta asiakkailta yhtä aikaa, vaan jokainen asiakas kontaktoidaan ja hänen asiakassuunnitelmansa tarvittaessa päivitetään. Mikäli työtoiminnan asiakkaan palvelu on järjestetty ostopalveluna, noudatetaan työosuusrahan määräytymisessä voimassa olevan ostopalvelusopimuksen kirjauksia työosuusrahaa koskien. Näissä tilanteissa työosuusraha sisältyy ostopalvelusopimuksen päivähintaan eikä aiheuta lisäkustannuksia.

Yhtenäiset palveluiden myöntämisperusteet vaikuttavat merkittävästi asiakkaiden palveluihin ohjautumiseen todetun välttämättömän palvelutarpeen mukaisesti, palveluiden oikea-aikaisuuteen, palveluiden saatavuuteen ja riittävyys sekä hyvinvointialueelle aiheutuviin kustannuksiin.

Käsittely muissa toimielimissä

Vammaisneuvosto käsitteli myöntämisen perusteen kokouksessaan 30.10.2025 § 62. Kokouksessa ei esitetty muutoksia myöntämisen perusteisiin.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä	Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu
Päätösehdotus	Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta päättää hyväksyä ehdotetut sosiaalihuoltolain mukaisen työtoiminnan myöntämisen perusteet vuodelle 2026. Mikäli valtuuston talousarviopäätöksellä on vaikutusta tehtyyn päätökseen, niin asia otetaan uudelleen käsittelyyn hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnassa joulukuussa ja tehdään uusi päätös.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.